

POSUDEK OPONENTA/TKY PRÁCE

Jméno a příjmení:	Bc. Barbora Smrčková		
Studijní obor:	Psychologie	Typ závěrečné práce:	☐ bakalářská ☒ diplomová ☐ rigorózní ☐ disertační
Název závěrečné práce:	Studie vývoje gramotnosti u dětí se sociálním znevýhodněním		
Jméno oponenta/tky práce:	Doc. PhDr. Paedr. Anna Kucharská, Ph.D.		

Kritérium	Hodnocení (1-4) ¹
Ucelenost	1 2 3 4 ☐ ☒ ☐ ☐
Adekvátnost a hloubka analytických postupů	1 2 3 4 ☐ ☒ ☐ ☐
Úroveň interpretace	1 2 3 4 ☐ ☒ ☐ ☐
Ukotvenost a reflexe ve vztahu k dosavadnímu poznání	1 2 3 4 ☒ ☐ ☐ ☐
Originalita	1 2 3 4 ☒ ☐ ☐ ☐
Rozsah materiálu	1 2 3 4 ☐ ☒ ☐ ☐
Autorství a samostatnost	1 2 3 4 ☐ ☒ ☐ ☐
Formální stav	1 2 3 4 ☐ ☐ ☒ ☐
Celkové hodnocení (doporučení k obhajobě)	☐ doporučuji ☐ nedoporučuji

¹ Uvedená hodnota kopíruje běžné vysokoškolské hodnocení: 1 - výborně, 2 - velmi dobře, 3 - dobře, 4 - nesplňující požadavky.

Komentář ke zpracování práce (max. 1 normostrana)

Práce Barbory Smrčkové je zajímavá tématem – většinou se gramotnostní dovednosti sledují u rizikových skupin, jako jsou např. děti z rodin s možnou hereditou specifických poruch učení, děti s jazykovým oslabením, děti s odlišným mateřským jazykem. To, že si autorka zvolila jako téma sledování rozvoje gramotnostních a dalších schopností a dovedností (neverbální inteligence, slovní zásoba) u dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí, oceňuji. Práce vyplňuje bílá místa v tématu gramotnostních dovedností u dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí, i když vzhledem k počtu respondentů nevede k možnosti zobecnit dosažené výsledky. Autorka v práci dospěla k výsledkům jedné sledované skupiny v odstupu více let – i když byl vzorek malý, podařilo se jí po letech vyhledat většinu respondentů, což potvrzuje úsilí, se kterým práci zpracovala. Kritickým rysem předložené práce je její rozsah – je nad doporučenou hranici, kterou určují kritéria prací na katedře psychologie. Jako důvod překročení rozsahu vidím tendenci autorky pojmout teoretickou část monografickým způsobem – pracovala s nejdůležitějšími literárními zdroji, které byly v posledních 15 letech publikovány a rozsah teoretické části je na hranici doporučeného rozsahu na diplomové práce. A dále je to to, že měla poměrně malý vzorek, prostřednictvím kterého sledovala stanovené aspekty rozvíjející se gramotnosti u cílové skupiny ve dvou sledovaných obdobích (T1 a T2). Lze akceptovat způsob zpracování dat, byť by přinesl zvýšení stran textu. V rámci každého období deskriptivně srovnává výsledky sledované skupiny buď s normami nebo s jinými výzkumy. Stejně tak postupuje při srovnání posunů mezi T1 a T2. Zde bych vyzvedla důvtip, se kterým v analýze dat kompenzovala nedostatek respondentů i využití různých dílčích testů v jednotlivých etapách. Po etapě deskriptivní, která převažuje, se také snaží o analytické vyjádření posunů mezi sledovanými etapami. Oceňuji důslednost při prezentaci dat, která pomáhá čtenáři orientovat se ve velmi rozsáhlém textu. Nechybí ani závěrečné shrnutí výsledků, naznačující, že u dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí je problém s dosaženou úrovní pregramotnostních dovedností, tak s dovednostmi gramotnostními, zatímco v oblasti neverbální inteligence a slovní zásoby nejsou propady proti běžné populaci tak velké. Výsledky práce naznačují potřebu s touto cílovou populací intervenčně pracovat, což by mohl být námět na další práce.

Dotaz k obhajobě

Profil pregramotnostních i gramotnostních dovedností u sledované skupiny žáků se sociálním znevýhodněním vykazuje oslabení jak na vstupu školní docházky, tak na druhém stupni ZŠ. Prosím autorku, aby se vyjádřila o otázce možné přítomnosti specifických poruch učení. Které okolnosti brání přijmout jednoduché tvrzení, že tyto děti trpí specifickými poruchami učení?

Vyjádření ohledně plagiátorství

Výsledky kontroly v SiS nevedou k podezření, že by práce byla plagiátem. Systém Theses uvádí shodu 2 %, Turnitin 10 %. Při kontrole shody shledávám, že se práce shoduje s jinými pracemi zejména v literatuře, v přímých citacích a některých slovních spojeních.

Dodatečná zpětná vazba

Oceňuji množství práce, kterou autorka vykonala. Měla by ale více zvažovat, co bylo možné pominout jak v teoretické části, tak části praktické. Oceňuji, že správně podle Opatření děkana z r. 2024 ke kvalifikačním pracím popsala, jak si při psaní prací vypomáhala programy umělé inteligence.

V Praze 09.01.2024

Anna Kucharská